

verkliga fördelar vore att vänta af den föreslagna anordningen och hemställer därför vördsammast,
att Första Kammarén må instämna i Andra Kammaréns beslut.

Stockholm den 21 April 1876.

På Utskottets vägnar:

O. E. L. DAHM.

N:o 18.

Ank. till Riksd. Kansli den 22 April 1876, kl. 1 e. m.

Första Kammarens Andra Tillfälliga Utskotts Betänkande N:o 10, med anledning af Andra Kammarens beslut i fråga om ordnande af döfstumme-undervisningen i riket.

Med bifall till sitt Första Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 4 har Andra Kammarén för sin del fattat det beslut, »att Riksdagen ville i underdånig skrifvelse anhålla, det täcktes Kongl. Maj:t låta uppgöra förslag till fullständigt ordnande af döfstummeundervisningen i riket, så att icke blott lagstadgad undervisning kunde beredas alla i undervisningsåldern varande döfstumma barn inom landet, utan ock ändamålsenliga åtgärder vidtagas för åstadkommande af en för ändamålet fullt nöjaktig lärare-bildning»; och är detta jemlikt 63 § 3 mom. Riksdagsordningen Första Kammarén delgifvet, hvarefter ärendet blifvit för vidare utredning till Utskottet öfverlemnadt.

I den motion (N:o 4) inom Andra Kammarén, genom hvilken denna fråga ånyo blifvit framställd för Riksdagen, har motionären framhållit de
döfstummas

döfstummas behof af en för dem lämplig undervisning och uppfostran samt i sammanhang dermed redogjort för grunddragen till den plan för döfstummeundervisningens ordnande, hvilken han anser böra följas.

Andra Kammarens Utskott, som behandlat denna motion, har i sitt betänkande förklarat, att det ej varit i tillfälle att med tillräcklig noggrannhet ingå i granskning af detaljerna af motionärens plan, men att det likväl ansåge den tidpunkt vara inne, då staten borde såväl genom lagstiftning som genom nödig handräckning bistå de bemödanden, som från enskildes, kommuners eller landstings sida gjorts eller komma att göras för att ordna denna undervisning, helst denna angelägenhet i »den allmänna meningen numera har vunnit en varmare bundsförvändt än under någon föregående tid».

Enligt statistiska uppgifter funnos år 1870 i riket 4,265 döfstumma, deribland 2,376 af mankön och 1,887 af qvinkön. Af dessa voro omkring 650 mellan 6—15 år, eller i den ålder, som för deras undervisning är mest lämplig. För alla dessa döfstumma finnas nu följande undervisningsanstalter:

Manilla med	153 döfstumma.	
Stockholm (enskild).....	21.	
Lund	85.	(Underhållen af Skånes båda landsting.)
Brodal	} vid Göteborg {	41.
Glasells skola		
Fredriksholm	30.	(Underhållen af Kronobergs läns landsting.)
Hjorthed.....	22.	
Karlskrona.....	61.	(Underhållen af Blekinge läns landsting.)
Grava (Wermland)	24.	
Falun.....	24.	
Sofielund (Westmanland)	21.	
Örebro	13.	
Hernösand.....	20.	
Persberg (Gefle)	11.	
Umeå	?	
	<hr/>	
	535.	

Vore alla dessa 535 döfstumma mellan 6—15 år, skulle behofvet af undervisning för de unga vara i det närmaste tillgodosedt, men af

dem som befinna sig i anstalterna är mer än hälften öfver 15 år, hvaraf framgår, att omkring 400 döfstumma barn i undervisningsåldern för närvarande sakna undervisning. Då dertill kommer, att många döfstumma öfver 15 års ålder i anledning af anstalternas hittillsvarande otillräcklighet icke kunnat erhålla lämplig uppfostran, men önskligt måste vara att sådan kunde dem beredas, visar sig, att de nuvarande skolorna för döfstumma äro otillräckliga.

Inom närmaste tid torde dock behovet af ökad tillfälle till undervisning i berörda afseende icke kunna afhjelpas, enär tillräcklig tillgång icke lär förefinnas på sådana lärare, hvilka kunna undervisa efter talmetoden, en metod som efter nyare åsikter och erfarenheter skall vara den ändamålsenligaste.

Då frågan om de döfstummas undervisning vid sista riksdagen förekom till handläggning, ansåg man, att genom inskränkning af lärotiden för de öfveråriga skulle blifva möjligt att bereda undervisning åt alla de yngre, och Riksdagen anhöll derföre i skrifvelse N:o 77, att Kongl. Maj:t måtte låta utreda, huruvida de öfveråriga elevernas afgang från döfstummeanstalterna lämpligen kunde påskyndas, så att derigenom tillfälle bereddes för alla inom läroåren varande döfstumma barn att komma i åtnjutande af undervisning, samt i motsatt fall för Riksdagen föreslå de åtgärder, som kunde leda till nämnda måls vinnande. Andra Kammaren, som i det hufvudsakliga godkänt den nu väckta motionens syftemål och ansett nyss berörda underdåniga skrifvelse icke tydligt uttala den åsigt, att döfstummeundervisningen i riket bör fullständigt ordnas, har för sin del beslutit den ofvan anförda förnyade skrifvelsen i ämnet.

Då denna af Andra Kammaren föreslagna skrifvelse är mera omfattande än den af 1875 års Riksdag rörande samma angelägenhet aflåttna, och då, enligt Utskottets åsigt, det bör anses såsom ett åliggande för staten att bereda tillfälle för alla döfstumma barn att erhålla en för dem lämplig undervisning, liksom redan skett för dem, som äro med alla sinnen utrustade, så anser sig Utskottet hafva giltiga skäl att vördsamt föreslå, att Första Kammaren må instämma i Andra Kammarens beslut.

Stockholm den 21 April 1876.

På Utskottets vägnar:

O. E. L. DAHM.